

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Rojbin Nergis isimli yurttaş, 2023 yılında Şırnak'ın Silopi ilçesinde iki kişiye ait dijital materyallerde bulunan bir fotoğrafın kendisine ait olduğu iddiasıyla Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan bir soruşturma kapsamında hukuksuz bir sürece maruz kalmıştır. İstanbul İl Jandarma Komutanlığı Kriminal Laboratuvarının 8 Şubat 2024 tarihli yüz karşılaştırma raporunda, söz konusu fotoğrafın Rojbin Nergis'e ait olduğu ileri sürülmüş; ancak fotoğraftaki kişinin Şengal'de bir hava saldırısında yaşamını yitiren Xanesor isimli başka bir kişi olduğu, dava dosyasında dinlenen iki farklı tanığın beyanlarıyla açık biçimde dile getirilmiştir. Buna rağmen, tartışmalı kriminal rapor temel alınarak soruşturma ve dava sürecinin devam ettiği görülmektedir.

Bu kapsamda Rojbin Nergis, 20 Şubat 2024 tarihinde Amed'in Bismil ilçesinde gözaltına alınmış, ailesine haber verilmeden Kocaeli'ne götürülmüş, 4 gün boyunca gözaltında tutulmuş ve ailesi 2 gün boyunca nerede olduğu konusunda bilgilendirilmemiştir. Gözaltı sürecinde Kürtçe konuşmasının engellendiği, iki kez panik atak geçirdiği, üç çocuğundan uzak bırakıldığı ve haklarının kısıtlandığı ifade edilmektedir. 23 Şubat 2024'te ev hapsi adli kontrolüyle serbest bırakılan Nergis, toplam 9 ay ev hapsinde kalmış, bu süreçte sağlık hizmetlerine erişimde ciddi güçlükler yaşamıştır.

Rojbin Nergis'in okul ve hastane kayıtları, iddia edilen tarihlerde Türkiye'de olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Buna rağmen, kimlik tespiti açısından ciddi şüpheler barındıran kriminal rapor tek dayanak olarak kabul edilmeye devam etmekte; tanık beyanları, resmi kayıtlar ve aile tarafından sunulan deliller dikkate alınmamaktadır. Rojbin Nergis, yaşadığı bu süreci "Bir fotoğraf üzerinden hayatımı kararttılar. Bu kişi ben değilim. Devlet gerçeği ortaya çıkarsın" sözleriyle ifade etmektedir. Eşi Umut Nergis ise, suçsuzluğu kanıtlayan çok sayıda belge sunduklarını, buna rağmen mahkemenin taleplerini reddettiğini belirterek; "Rojbin'in yüzünde üç tane ben var, burnu uzun. Fotoğraftaki kişinin yüzünde ben yok, burnu da yuvarlak. Nasıl olur da kriminal rapor bu iki kişiyi aynı gösteriyor? Bunu kabul etmiyoruz. Mahkemeden canlı kriminal inceleme talebinde bulunduk. Her yıl Türkiye'de olduğuna dair hastane ve okul kayıtlarını sunabiliyoruz. O tarihlerde eşim okuldaydı. Buna rağmen kriminal rapora

dayanılarak dosya üzerimize kapatılmak isteniyor. Biz adalet istiyoruz” ifadelerini kullanmaktadır.

Bir fotoğraf üzerinden, teknik güvenilirliği tartışmalı bir kimlik tespiti raporuyla bir yurttaşın özgürlüğüne, sağlığına, aile bütünlüğüne ve adil yargılanma hakkına müdahale edilmesi ciddi insan hakları ve hukuk devleti sorunlarını gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul İl Jandarma Komutanlığı Kriminal Laboratuvarı tarafından düzenlenen 8 Şubat 2024 tarihli yüz karşılaştırma raporunda, fotoğraftaki kişinin Şengal’de bir hava saldırısında yaşamını yitiren Xanesor olduğu yönündeki tanık beyanları ve resmi kayıtlar bulunmasına rağmen, Rojbin Nergis’in “aynı kişi” olarak değerlendirilmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Kimlik tespitinde tek bir fotoğraf üzerinden düzenlenen kriminal raporların hata payı ve bilimsel güvenilirliği hangi standartlara göre denetlenmektedir? Bu dosyada kullanılan yöntem ve kriterler bakanlığınızca yeniden incelenmiş midir?
- 3- Rojbin Nergis’in iddia edilen tarihlerde Türkiye’de olduğunu açıkça gösteren okul ve hastane kayıtlarının kolluk birimleri tarafından dikkate alınmamasının nedeni nedir?
- 4- Dava dosyasında dinlenen iki farklı tanığın, fotoğraftaki kişinin Şengal’de bir hava saldırısında yaşamını yitirdiğini mahkeme huzurunda beyan etmesine rağmen, kriminal raporun tek belirleyici unsur olarak kabul edilmesinin gerekçesi nedir?
- 5- Rojbin Nergis’in 20 Şubat 2024’te gözaltına alındıktan sonra ailesine iki gün boyunca haber verilmemesi ve gözaltı sürecinde Kürtçe konuşmasının engellenmesi hukuka uygun mudur? Bu uygulamalarla ilgili herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır?
- 6- Gözaltı ve ev hapsi sürecinde panik atak geçiren, sağlık hizmetlerine erişimi kısıtlanan ve üç çocuğundan uzun süre ayrı bırakılan Rojbin Nergis’in maruz kaldığı muamele bakanlığınızca incelenmiş midir?
- 7- Kimlik tespitinde ciddi şüpheler bulunmasına rağmen soruşturmanın ve davanın kriminal rapor temelinde yürütülmesi, kolluk birimlerinin delil değerlendirme süreçleri açısından bakanlığınızca denetime tabi tutulacak mıdır?
- 8- Ailenin mahkemeye sunduğu yüz yapısı, ben farkları, burun yapısı ve diğer biyometrik bilgiler göz önünde bulundurularak “canlı kriminal inceleme” yapılması yönündeki talebin desteklenmemesinin gerekçesi nedir? Bakanlığınız bu talebin yerine getirilmesi için bir girişimde bulunacak mıdır?
- 9- Yanlış kimlik tespiti nedeniyle bireylerin özgürlüğünü ve aile bütünlüğünü kaybetmesine yol açabilecek bu tür vakaların önlenmesi için bakanlığınız yeni bir denetim, standart güncellemesi veya teknik düzenleme planlamakta mıdır?